

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Farkas Gergely Ügyvédi Iroda által képviselt felperesnek, a Tasnádi és Társa Ügyvédi Iroda által képviselt alperes ellen vállalkozói díj megfizetése iránt indított perében a Fővárosi Bíróság 2010. november 10. napján kelt 9.G.40.334/2008/34. számú ítélete ellen a felperes részéről 35. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a Fővárosi Ítéltábla a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 300.000 (háromszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A ... Társulás megrendelésére a ... Zrt. (továbbiakban: fővállalkozó) vállalta ... községek belterületi csapadékvíz-elvezetési és záportározó közcélú vízi munkáinak elvégzését.

A 2002. szeptember 16-án kelt szerződéssel a fővállalkozó megrendelte a felperestől a ... vízrendezés, csatornái, műtárgyai építésgeodéziai feladatai ellátását, gyűjtőnkénti folyamatos dokumentálással; a megvalósulási dokumentációt községenként kellett szolgáltatni; a teljesítési határidőt 2003. november 15-ében - illetve a kiviteli munka befejezése utáni második hétben -, a vállalkozói díjat bruttó 11.500.000 forintban határozták meg.

Az alperes 2003. január 6-án kelt szerződéssel megrendelte a felperestől a ... Kft. által készített ... településekre vonatkozó csapadékvíz-csatornahálózatépítés kiviteli tervekkel kapcsolatos tervezői művezetési feladatai ellátását 2003. december 15-i teljesítési véghatáridővel, 8.900.000 forint + 25 % ÁFA díjazás ellenében; rögzítették, hogy a ténylegesen elvégzett tervezési munkák a fenti keretösszeg figyelembevételével, a megrendelő képviselője által aláírt teljesítésigazolással kerülnek elismerésre, részszámla ez alapján nyújtható be.

2003. február 10-én kelt szerződéssel az alperes megrendelte a felperestől a ... Kft. által készített ... településekre vonatkozó csapadékvíz-csatornahálózatépítés kiviteli terveinek ellenőrzése során meghatározásra kerülő geodéziai felmérések és gerincvonal kitűzések elvégzését, építési naplóbejegyzéssel dokumentálva, 7.540.000 forint + 25 % ÁFA vállalkozási díj ellenében, 2003. december 15-i teljesítési véghatáridővel.

A felperes 2003. június 19-én a 2003. január 6-i szerződés alapján 3.750.000 forint, a 2003. február 10-i szerződés alapján 6.300.000 forint vállalkozói díjról állított ki részszámlát, melyet az alperes kiegyenlített.

A fővállalkozási szerződés teljesítéséhez kapcsolódó hiánypótlási munkák műszaki ellenőrzési feladatai elvégzésével 2004. március 29-én kelt szerződéssel a ... Társulás az ... Kkt.-t bízta meg.

A fővállalkozási szerződés teljesítésének átadás-átvételéről 2004. december 6-án készült jegyzőkönyv; felperes megjelent képviselője kijelentette, hogy a ... Kft. tervei csak részben voltak felhasználhatók, eredeti vízhozam számításokat nem bocsátott a rendelkezésére, az újonnan elvégzett számítások szerint a tervek módosításai alapján a kivitelezett hálózat a mértékadó csapadékvíz elvezetésére képes, a felhasznált anyagok az előírt minőséget maradéktalanul kielégítik. Rögzítette továbbá, hogy a ... Kft. és a földhivatali alaptérképek hibái és hiányosságai miatt a megvalósulási dokumentációkat csak kézi feldolgozással tudja előállítani, a tervek átadási határideje várhatóan 2005. április 30. Az okiratban - többek között - rögzítették azt is, hogy a megvalósult létesítmények üzemképes állapotban vannak, a fővállalkozó 2005. április 30-ig a teljesítési garanciát meghosszabbította, és ezen határidőig vállalta a hiánypótlásokat elvégezni.

2005. május 13-án az ... jelentést készített az ... Község Önkormányzatánál lefolytatott, a helyi önkormányzatok beruházásaihoz és rekonstrukcióihoz nyújtott 2004. évi felhalmozási célú támogatások ellenőrzéséről.

2005. november 5-én az ... Kkt. igazolta, hogy a ... községekre vonatkozó vízjogi létesítési engedély alapján megépített belterületi csapadékvíz-elvezetés közcélú vízi létesítmények megvalósult állapotát rögzítő, a műszaki átadás-átvételi eljárás befejezéséhez és az üzemeltetési engedélyezéshez szükséges, felperes által elkészített megvalósulási tervdokumentáció a tartalmi és formai előírásoknak mindenben megfelel.

Az alperes 2005. november 18-án kelt levelében tájékoztatta a felperest, hogy a 2003. január 6-án és 2003. február 10-én kelt szerződéseket kölcsönösen teljesítették, további munkavégzés hiányában, további kifizetésre nincs mód.

A felperes 2005. november 30-i válaszlevelében fenntartotta, hogy az alperes további pénzbeli szolgáltatással tartozik; az alperes 2006. január 30-i levelében közölte, hogy a megvalósulási tervdokumentáció a fővállalkozó feladatát képezte, az üzemeltetési engedélyezési eljáráshoz szükséges terveket a felperestől nem rendelte meg; a felperes 2006. február 8-i válaszlevelében részletezte azon tevékenységét, melyre alapítottnan további vállalkozói díjigénye áll fenn.

A felperes 2006. május 31-én beérkezett keresetében a 2003. január 6-án, 2003. február 10-én írásban megkötött, valamint állítása szerint 2005. május 15-én szóban megkötött vállalkozási szerződés alapján támasztott mindösszesen 23.704.800 forint vállalkozói díj megfizetésére igényt az alperessel szemben, aki jogalap hiányában a kereset elutasítását kérte.

Az elsőfokú bíróság 2007. március 20-án kelt 9.G.40.957/2006/5. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította; a felperes fellebbezése folytán eljáró Fővárosi Ítéltábla 2008. február 26. napján kelt 10.Gf.40.399/2007/4. számú végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 252. § (2) bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az elsőfokú bíróságot a per újabb tárgyalására és újabb határozta hozatalára utasította.

A megismételt eljárásban a felperes módosított keresetében egyrészt a 2003. január 6-i, a Ptk. 408. § (1) bekezdése szerint minősülő tervezői művezetési szerződés alapján kérte az alperest kötelezni 5.900.000 forint + 20 % ÁFA vállalkozói díj, valamint ezen összeg után a 2004. december 6-i műszaki átadás-átvétel időpontjától számított, a mindenkori jegybanki alapkamattal megegyező mértékű késedelmi kamata megfizetésére. Arra hivatkozott, hogy a művezetési feladatokat mindaddig ellátta, amíg a kivitelezés tartott, 2003. december 15-én a munkálatok nem fejeződtek be, számlát azonban azért nem állíthatott ki, mert a rendelkezésre álló költségvetési keretösszeg kimerült. Állítása szerint ezen szerződés teljesítéséhez fűződő hatályok beálltát a 2004. december 6-i átadás-átvételi jegyzőkönyv, az ... jelentése és az építési napló igazolja.

Igényt támasztott a felperes a keresetében 11.354.000 forint + 20 % ÁFA tervezői díjra, valamint annak 2005. november 5-től a kifizetésig járó, a Ptk. 301. § (1) bekezdése szerinti mértékű késedelmi kamata megfizetésére is, hivatkozva arra, hogy az alperessel 2005. május 16-án szóban tervezői szerződést kötött, az ... jelentése 13. oldalának 2. és 3. pontjai teljesítéséhez szükséges állapot-felmérési terv elkészítésére, a teljes beruházás nettó értékének 0,5 %-át kitevő díjazás ellenében. Állítása szerint az állapot rögzítő terveket az alperes műszaki ellenőre érdemben megvizsgálta, tartalmi és formai szempontból megfelelőnek találta a 2005. november 5-i nyilatkozat szerint.

A teljesítéshez szükséges műszaki ellenőrt az alperes biztosította, az állapot-felmérési munka kifejezetten az érdekében valósult meg, így a szerződés létrejöttének bizonyítottsága hiánya esetére másodlagosan a Ptk. 484. §-a alapján tartotta fenn követelését.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte, arra hivatkozott, hogy a 2003. január 6-án létrejött szerződés alapján a felperes teljesítésének pénzbeli ellenértékét megfizette, további díjfizetésre alapot adó teljesítést a felperes nem igazolt. Hivatkozott arra is, hogy a tervezői művezetés díjazására keretösszeget határoztak meg, a díjazást a ténylegesen elvégzett munkák alperes által történő teljesítésigazolásához kötötték. A felperes teljesítésigazolási vagy fizetési igénnyel a perbeli időszakot követően nem lépett fel, számlát az alperes által befogadott és kifizetett számlán túl nem bocsátott ki. Nem vitatta, hogy felperes mint a fővállalkozó közreműködője a helyszínen lehetett, tekintve, hogy a fővállalkozóval kötött szerződés naplóvezetésre kötelezte.

Vitatta, hogy 2005 májusában a felperessel szerződést kötött volna, a szóbeli szerződéskötést egyébként is kizárja, hogy az alperes az államháztartás rendszerébe tartozik, így a kötelezően előírt írásbeli alakiság mellőzésével kötött szerződés bizonyítottsága esetén is érvénytelen lenne, abból hatályosan jogok és kötelezettségek nem származhatnának. Nem vitatta, hogy a felperes az állítása szerinti szóbeli szerződés tartalmával egyező munkát végzett, azonban a fővállalkozó megrendelésére, annak végeredményét, az ún. állapot rögzítő tervet az alperes is a fővállalkozótól kapta meg. Utalt arra, hogy a 2002. szeptember 16-i szerződés alapján a felperes a fővállalkozó felé megvalósulási terv elkészítését vállalta, így ezen szolgáltatása pénzbeli ellenértékét is ezen cégtől igényelhetné, az állapot-felmérési munkákkal ténylegesen ezen megrendelést teljesítette. Állította, hogy az ... jegyzőkönyv nem a felperesnek, hanem a fővállalkozónak került átadásra a megvalósulási tervdokumentációhoz kapcsolódó közbenső szolgáltatásként.

Az elsőfokú bíróság 2010. november 10. napján kelt 9.G.40.334/2008/34. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 1.300.000 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívásra 900.000 forint elsőfokú eljárási illetéket, továbbá 900.000 forint fellebbezési illetéket, és akként határozott, hogy a felperes a fellebbviteli bíróság által megállapított költségét maga viseli.

Ítélete indokolásában megállapította az elsőfokú bíróság, hogy a perbeli önkormányzati társulás a fővállalkozóval kötötte meg a községek felszíni vízelevetési kiviteli munkáinak tervezésére, kivitelezésére vonatkozó, a Ptk. 402. §-a szerinti szerződést; a kiviteli tervet a ... Kft. szolgáltatatta, mely átdolgozásra szorult. 2002. szeptember 16-án a fővállalkozó a felperessel mint alvállalkozóval kötött szerződést és együttesen rendelte meg a megvalósulási és fedvény-terveket; a lefolytatott tanúbizonyítás szerint megvalósulási tervet a felperes az alperesnek nem is szolgáltatott. Ezen terveket a felperes a fővállalkozónak sem adta át, így azt annak közreműködői készítették el akként, hogy az eredeti tervekre piros vonallal rajzolták rá a megvalósult állapotot.

Az Áht. 100/C. § (3) bekezdésében foglaltakra figyelemmel vizsgálta az elsőfokú bíróság a felperes által állítottan 2005. május 16-án tett nyilatkozatokat és megállapította, mivel a szerződés érvényességéhez a jogszabály írásbeli alakot rendel, érvényes és hatályos kötelezettségvállaló nyilatkozatok nem hangozhattak el úgy akként, hogy abból az alperesnek teljesítési kötelezettsége származott volna. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott tanúbizonyítás eredménye alapján arra vont következtetést, a felperes nem bizonyította, hogy a megbízás nélküli ügyvitel szabályai szerint a keresete megalapozott lenne; a tanúvallomások ellentétben álltak, a tanúk szembesítése nem vezetett eredményre, továbbá részben az hangzott el a tanúmeghallgatások során, hogy az állapot-felmérési munkákra díj azért nem számítható fel, mert annak ellenértékét a fővállalkozási szerződés tartalmazta. Megállapította az elsőfokú bíróság, hogy nem volt alperes tényállításaival ellentétben álló a peres iratokhoz csatolt okirat tartalma, így a fővállalkozási szerződésnek a fővállalkozó szolgáltatását meghatározó rendelkezése sem.

A 2003. január 6-i szerződéshez kapcsolódó kereseti kérelem vonatkozásában az elsőfokú bíróság megállapította, a felperes nem bizonyította, hogy a részére ténylegesen kifizetett díjon felül végzett volna úgy munkát, hogy a szolgáltatásának a teljesítéséhez fűződő hatályai az alperessel szemben beálltak volna. Kétségtelen, hogy a kivitelezés 2003 decemberében nem fejeződött be, azonban a felperes sem a meghallgatott tanúk vallomásaival, sem a peres iratokhoz csatolt okiratok tartalmával nem bizonyította, hogy a továbbiakban úgy nyújtotta volna még a szolgáltatását a 2003. január 6-i szerződés keretében, hogy arra az alperesnek a részben megfizetett díjon túl, további pénzbeli szolgáltatás-teljesítési kötelezettsége lenne.

Az ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben annak megváltoztatását keresetének történő helyt adást kért.

A fellebbezésében fenntartotta, hogy a 2003. január 6-i tervezői művezetési szerződés módosított határidejével összhangban, 2004. december 6-ig, illetve az ezt követő pótmunkák végrehajtásáig és nem a szerződés szerinti 2003. december 15-ig kellett teljesítenie. Folyamatos munkavégzését álláspontja szerint igazolta a 2004. december 6-i műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyv, melynek kapcsán az alperes alaptalanul hivatkozott arra, hogy ez egy másik teljesítésre vonatkozott. Ugyancsak a teljesítést támasztja alá az ... jelentése, mely szerint a beruházás műszaki átadás-átvételét 2004. december 6-ára tűzték ki. Igazolták volna a felperes teljesítését az építési naplóbejegyzések, ezek kiadását azonban az alperes megtagadta; 2008. szeptember 24-i beadványában még a szűkítési feltételek megadását kérte, majd a későbbiekben úgy nyilatkozott, hogy azok nincsenek meg, holott az őrzésük a kötelessége lett volna, saját felróható magatartására előnyök szerzése érdekében nem hivatkozhat. Álláspontja szerint ugyancsak alaptalan az alperes azon védekezése, hogy fizetési kötelezettségét azért nem tudta teljesíteni, mert számla kiállítására nem került sor, a számlázás elmaradásának oka, hogy a beruházás 2003. december 15-ig nem fejeződött be, emellett a műszaki ellenőr igénybevételenek díjára vonatkozó keretösszeg az ...jelentés tanúsága szerint is kimerült, ugyanezt igazolta a ... 2009. április 9-i levele. Utalt arra, hogy a kincstári

keret bővítésére lehetőség lett volna, e körben azonban az alperes nem intézkedett, a felperes többszöri kérése ellenére, így az alperes nem adhatott ki arányos teljesítésigazolást, és a felperes sem állíthatott ki a kivitelezési idővel arányos számlát, sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság a vagyonleltár és a keretösszeg körébeni bizonyítási indítványait indokolás nélkül utasította el.

A 2005. május 16-i szerződés vonatkozásában a felperes arra hivatkozott, hogy az állapot-felmérés az alperes jogszabályi kötelezettsége a 193/2003. (XI. 26.) Kormányrendelet 8. § c) pontja, valamint az ...jelentés 11. oldalának 2.6. pontja szerint. ... polgármestere 2005. február 21-én kezdeményezte a ...-nál a beruházás ellenőrzését, az állapot-felmérési munkák szükségessége 2005 májusában az ...vizsgálat dokumentálásával vált egyértelműen szükségessé. Fenntartotta azon előadását, hogy az ...jelentés alperes hivatali helyiségében történő átadásával, a műszaki ellenőri felügyelet és irányítás biztosításával, a befejezési határidő 2005. novemberi megjelölésével, mint megrendeléssel indította el az alperes a felperes állapotrögzítő munkavégzését. Fenntartotta, hogy ezen munkálatokkal 2005 novemberében elkészült, az alperes műszaki ellenőre által igazolt sikeres befejezés után azonban az alperes írásban érdekmúlást közölt, így továbbra is fennáll az ... által megállapított jogszabálysértés, ez okból is súlytalan az alperes Áht. 100/C. § (3) bekezdésére történő hivatkozása.

A perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezés körében sérelmezte, az elsőfokú bíróság figyelmen kívül hagyta a 2008. december 2-i beadványába foglalt azon kérelmét, melyben kérte az alperest az általa inkasszált 1.000.000 forint perköltség visszafizetésére kötelezni.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita eldöntése szempontjából releváns és bizonyított tényállási elemeket helytállóan vette figyelembe, megfelelően értékelve a fővállalkozó és a felperes, valamint a peres felek közötti jogviszonyokat. A felperes érvényesített jogának ténybeli alapja bizonyítást nem nyert, emellett a felperes álláspontja ellentmondásos, mert a 2002. szeptember 16-i szerződés alapján a megvalósulási tervet a fővállalkozó és nem az alperes számára készítette el, az alperes a felperestől megvalósulási tervet nem kapott, azt számára soha nem ajánlotta fel, a tervekhez az alperes a fővállalkozóval kötött szerződés teljesítéseként jutott hozzá, és ennek alapján kapott üzemeltetési engedélyt. Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítás eredményének megfelelő értékelésével vont következtetést arra, hogy a felperes az általa állított szóbeli szerződés létrejöttét nem igazolta, emellett azt sem támasztotta alá, hogy olyan igazolt teljesítménye lenne, amelyből díjazásra tarthatna igényt. Fenntartotta, hogy a szóbeli szerződés a megkötése esetén is érvénytelen lenne a kötelező írásbeli alakítás betartása hiányában.

Utalt arra, hogy a 2003. január 6-i szerződés alapján történő elismert teljesítésen felüli további szolgáltatását a felperes nem bizonyította, így helytálló az elsőfokú bíróság ekörbeni döntése is.

A felperes fellebbezése nem megalapozott.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében a tényállást a jogvita elbírálásához szükséges mértékben feltárta, és abból helytálló jogi következtetésre jutott.

Az elsőfokú bíróság a Pp. 164. § (1) bekezdése szerinti bizonyítási teher helyes telepítésével eljárva, a lefolytatott bizonyítás eredményének okszerű, a Pp. 206. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelő értékelésével vont következtetést arra, hogy a felperes a 2003. január 6-i szerződésre alapított díjkövetelését az alperes vitatásával szemben kétségmentesen nem bizonyította.

A 2003. január 6-án kelt szerződés 5. pontja alapján a felperes az alperes felé 2003. december 15-ig tartozott tervezői művezetést folytatni, a fellebbezésben előadottakkal szemben abból, hogy a fővállalkozó szolgáltatását 2004. december 6-i átadás-átvétel keretében vizsgálták, még nem feltétlenül következik felperes ezen időpontig történő teljesítése.

Az átadás-átvételi jegyzőkönyvben rögzítettekből kitűnően a felperes egyfelől arra nyilatkozott, hogy a ... Kft. átdolgozásra szorult tervei alapján került sor a csapadékvíz-elvezetésre képes hálózat kivitelezésére, másfelől a megvalósulási tervek elkészülésének várható időpontjára. Amennyiben az előző nyilatkozat a tervezői művezetés körébe tartozik, önmagában akkor sem igazolja felperes teljesítésének átadásig tartó folyamatosságát, a megvalósulási tervek pedig nem képezték a 2003. január 6-i szerződés tárgyát. Emellett a felperes jelenléte az átadás-átvétel során következhetett a fővállalkozóval fennálló közvetlen jogviszonyából is, az hogy a fenti körbeni nyilatkozatát kifejezetten az alperessel kötött szerződés alapján tette volna, az okiratból nem tűnik ki.

Nem osztja a Fővárosi Ítéltábla az építési napló hiányának és a művezetés keretösszegének kimerülése miatti számlázás elmaradásának jelentőségére vonatkozó felperesi fellebbezési okfejtést sem, az alábbiak szerint.

A 2003. január 6-i szerződéskötéskor hatályos 51/2000. (VIII. 9.) FVM-GM-KöViM együttes rendelet 14. § (3) bekezdése szerint az építési naplóba bejegyzést az építető, annak helyszíni képviselője (az építési műszaki ellenőr), továbbá - ha az építető külön (erről szóló) szerződésben helyszíni tervezői művezetéssel bízta meg - a tervező, a kivitelező, a kivitelező felelős műszaki vezetője, valamint (a külön jogszabályban meghatározott esetekben) az építésfelügyelet, továbbá az építésügyi (létesítési) hatóság és az ellenőrzésre feljogosított más államigazgatási szerv tehet.

A 15. § (2) bekezdése szerint az építési naplót egy eredeti és két másolati példányban kell vezetni. Az eredeti példány a kivitelezőt, egy másolati példány pedig az építetőt (építési műszaki ellenőr) illeti meg. A naplót az építési-szerelési munka befejezését követően le kell zárni és azt az építetőnek is alá kell írnia. Az építési naplót és mellékleteit a kivitelezőnek a munka befejezését követően 10 évig meg kell őriznie.

Ezen jogszabályi rendelkezésekből következően a 2003. január 6-i szerződéssel tervezői művezetést vállaló felperes e minőségében az építési naplóba bejegyzést

tehetett, így helytálló azon fellebbezési hivatkozása, hogy az okirat a teljesítése alátámasztásául szolgálhatott volna, a tényeknek megfelel azon fellebbezési előadása is, hogy az elsőfokú eljárás során indítványozta az alperes kötelezését az építési napló becsatolására.

Az elsőfokú eljárás irataiból kitűnően a 2009. november 12-i tárgyaláson az alperes egyértelműen közölte, hogy a megnevezett építési naplóval nem rendelkezik, a felperes a 9.G.40.334/2008/28. számú tárgyalási jegyzőkönyvben rögzített nyilatkozata szerint - arra is figyelemmel, hogy megítélése szerint a lefolytatott tanúbizonyítás a tervezői művezetési feladat ellátását igazolta - az építési napló mint okirati bizonyíték tartalmára a továbbiakban nem kívánt hivatkozni. Ezen álláspontját a felperes a tárgyalás berekesztéséig nem módosította, a Pp. 145. § (2) bekezdésére történő figyelmeztetést követően sem jelölt meg további bizonyítási eszközt.

A Pp. 190. § (3) bekezdése lehetővé teszi a perben részt nem vevő okirati birtokos tanúkénti kihallgatását és ennek során az okirat bemutatására kötelezését, így a felperes kérhette volna az építési napló eredeti példányát őrizni köteles fővállalkozó tanúkénti idézését és az okirat bemutatására kötelezését, erre vonatkozó indítványt azonban nem terjesztett elő, ezért fenti nyilatkozataira, eljárására figyelemmel megalapozatlanul állította, hogy bizonyítási kötelezettsége teljesítésében az alperes a Ptk. 4. § (4) bekezdésébe ütköző módon akadályozta volna.

A 2003. január 6-i szerződés szerint járó díj számlázásának alapját - a szerződés 6.2. pontjában foglaltakra figyelemmel - alperesi teljesítésigazolás képezhette. A jogvita elbírálása szempontjából releváns körülmény az, hogy teljesítésigazolással a felperes nem rendelkezett, utóbbi kiállítását a keretösszeg kimerülése nem gátolhatta, az e körben fellebbezésben állított összefüggés nem bizonyított. A fellebbezésben előadottakkal szemben a keretösszeg kimerülése technikai akadályként merülhetett fel, felperes saját előadása szerint is a kincstári keret bővítésére lehetőség lett volna.

A fellebbezésben foglaltakra figyelemmel kiemeli a Fővárosi Ítéltábla, hogy adott díjkövetelés alapját nem a számlázás, hanem a teljesítés ténye teremti meg; a számla kiállításának elmaradásából nem feltétlenül következik a teljesítés hiánya, illetőleg a számlázás még önmagában nem igazolja a teljesítés megtörténtét, nem maga a számla keletkezteti a díjkövetelés jogalapját. A számlázás hiánya a Ptk. 302. § b) pontja szerinti késedelem, a díjkövetelés esedékessé válásán nem változtat, az ugyanis a díjjal ellentételezett szolgáltatás nyújtásával következik be, a szolgáltatás hiánya azonban a díjkövetelést kizárja.

Minderre figyelemmel nem tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a vagyonleltár és a keretösszeg körébeni bizonyítást nem tartotta szükségesnek, ezen bizonyítás indokolás nélküli mellőzése nem minősül az ítélet hatályon kívül helyezésére alapot adó lényeges eljárásjogi szabálysértésnek.

Teljes körűen osztotta a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság jogi álláspontját a 2005. május 16-i szerződésre alapított kereseti kérelem megalapozatlanságára vonatkozóan is.

A felperes által állított szóbeli szerződéskötésre közvetlenül nyilatkozni tudó tanúk, a 2009. május 20-i tárgyaláson meghallgatott ... tanúk nem vallottak egybehangzóan, a Pp. 173. § (4) bekezdése szerinti szembesítésük nem vezetett eredményre, ... állításával szemben tagadta, hogy az alperes jegyzőjeként, annak nevében geodéziai állapot-felmérési munkák elvégzését rendelte volna meg a felperestől.

Az adott jogviszonyra kötelezően előírt alaktság betartása csak megkötött szerződés esetén, annak érvényességére kihatóan releváns, a Ptk. 205. § (1) bekezdése szerinti, szerződéskötésre irányuló kölcsönös és egybehangzó akaratnyilvánítás bizonyítottsága hiányában szerződés nem jön létre, létre nem jött szerződés alaktsága pedig nem is vizsgálható, így felperes ekörbeni fellebbezési érvelése súlytalan.

Nem ad alapot a peres felek közötti szerződés létrejöttének a megállapítására a fellebbezésben felhívott jogszabályi rendelkezés, illetőleg ... jelentés sem.

A 193/2003. (XI. 26.) Kormányrendelet 8. § c) pontja a rendelkezésre álló erőforrásokkal való gazdálkodás, a vagyonmegóvás és -gyarapítás, valamint az elszámolások és beszámolók megbízhatóságának a vizsgálatát rendeli el.

A 2005 májusában kelt ... számvevői jelentés 2.6. pontja rögzíti, hogy az alperes a belső ellenőrzés elmulasztásával megsértette a fenti jogszabályi rendelkezéssel előírt kötelezettségét, az okiratból azonban nem vonható kétségmentes következtetés arra, hogy ezen jogszabálysértés kizárólag a felperessel történő szerződéskötéssel lett volna orvosolható.

A törvényesség betartására 3/1-5. pontban foglalt számvevői javaslatok közül a felperes által hivatkozott 2. és 3. pont - többek között - kétségtelenül az üzembe helyezés dokumentálását és a vízjogi üzemeltetési engedélyeztetést írta elő, ennek megvalósulása hiánya a perben nem nyert bizonyítást, ugyanakkor a felperes nem vitásan az állapot-felmérési terveket az alperesnek nem szolgáltatta ki.

Az ... Kkt. 2005. november 5-i műszaki ellenőri nyilatkozata a felperes által készített megvalósulási tervdokumentáció tartalmi és formai megfelelőségét vizsgálta, az okiratból azonban nem tűnik ki, hogy ezen tervek az alperes megrendelésére készültek volna, emellett az sem hagyható figyelmen kívül, hogy a műszaki ellenőr a 2004. március 29-i szerződésből kitűnően nem az alperes, hanem az önkormányzati társulás megbízottja volt, továbbá a fővállalkozó és a felperes közötti, 2002. szeptember 16-i szerződés tárgyát éppen megvalósulási és fedvénytervek képezték.

Mindezek okán a fellebbezésben hivatkozott műszaki ellenőri nyilatkozat sem alkalmas a felperes által állított szerződés létrejöttének és alperes felé történő teljesítésének az igazolására.

Helyesen vont következtetést az elsőfokú bíróság arra is, hogy felperes 11.354.000 forint + 20 % ÁFA tervezői díjra és annak járulékaire előterjesztett keresete a Ptk. 484. §-a alapján sem megalapozott.

A megbízás nélküli ügyvitel jogintézményének lényege, megbízás, jogosultság nélküli eljárás más helyett, lényeges eleme, hogy a beavatkozó idegen ügyet vállaljon magára, melyet úgy köteles ellátni, ahogy annak érdeke és feltehető akarata megkívánja, akinek a javára beavatkozott.

Az állapot-felmérési és megvalósulási tervek fogalmi azonosságára és eltérésére tett eltérő tartalmú tanúvallomások okán sem bizonyított a perben, hogy a felperes alperestől ellentételezni várt szolgáltatása nem tartozott a fővállalkozóval 2002. szeptember 16-án megkötött szerződés alá, ennek igazoltsága hiánya folytán nem lehet alátámasztott az, hogy felperes idegen ügyben járt volna el, nem zárható ki, hogy mással fennálló jogviszonya alapján saját szolgáltatást nyújtott.

A felperes fellebbezése a perköltségre vonatkozó ítéleti rendelkezés tekintetében sem helytálló, amellet, hogy nem igazolt a 2008. december 2-i beadványában sérelmezett alperesi inkasszó, az 1.000.000 forintos kifizetés - jogerős ítélet hiányában - tartozatlan fizetésként kezelhető, így a perköltségre vonatkozó döntés meghozatalakor felperesi teljesítésként nem vehető figyelembe.

Mindezért a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság helytálló ítéletét - az elsőfokú perköltség viselésére is kiterjedően - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Fővárosi Ítéltábla a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése szerint kötelezte alperes jogorvoslati perköltsége megfizetésére, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével, mérlegeléssel megállapított 300.000 forint - általános forgalmi adót is tartalmazó - jogi képviseleti munkadíjból áll.

Budapest, 2011. május 3.

. Bánki Horváth Mária s. k.,
a tanács elnöke

Levek Istvánné dr. s. k.,
előadó bíró

Dr. Felker László s. k.,
bíró

A kiadmány hitelül